

Sylabus

**Kurz B, 2 k, bakalářsky cyklu,
JS 2008**

ETB61: Česká a slovenská lidová balada v kulturně - historickém kontextu
Anna Veliká

Kontakt: sfinx@gmx.net

Konzultační hodiny: po domluvě

Místo a čas konání: středa 18:20 – 19:55, Ústav evropské etnologie

Zahájení: 20. 2. 2008

Zakončení: 14. 5. 2008

Popis předmětu:

Kurz bude věnován kulturně - historickým vztahům lidové slovesnosti v prostředí českém, slovenském a rakouském. Bude zaměřen na souvislosti mezi bádáním lidové slovesnosti v Rakousku a na česko - slovenském území v době romantismu. Dále v kurzu navážeme na žánr lidové balady odrážející feudální prostředí, jehož vliv budeme demonstrovat na konkrétních ukázkách.

Kurz má také prezentovat literárně - vědecký přístup v oboru etnologie.

Úkoly:

- Každý student prezentuje vlastní analýzu 2 - 3 balad v rozsahu cca 15 min., poukázat na tematiku balady (která vystupuje do popředí), poukázat na motivy balady, pomocí kterých balada zachycuje historické dění, účast v diskusi.
- Esej v rozsahu cca 1 až 2 stránek (např. na jedno z uvedených témat) s uvedenou s bibliografií, termín odevzdání do 31. 5. 2008.

Témata:

1. *Lidová balada jako národnostní žánr u romantiků*
2. *Paralely a difference české, slovenské a německé lidové balady*
3. *Epická stránka balady*
4. *Rozdělení a pojetí lidové balady v lidové slovesnosti*
5. *Umělá balada versus lidová balada*
6. *K migraci lidové balady*
7. *Funkce a interpretace lidové balady*
8. *Lidová balada v současné lidové slovesnosti*
9. *Turecká tematika v lidových baladách*
10. *Postavení balady a lidové písně v lidové slovesnosti*

Doporučená literatura:

Sbírky:

Bartoš, František: *Národní písně moravské. Kniha první. Písně baladické.* Praha 1995.

Burlasová, Soňa: *Slovenské ľudové balady.* Bratislava 2002.

Burlasová, Soňa: *V širom poli rokyta I. Slovenské ľudové balady, romance a novelistické piesne.* Bratislava 1982.

Burlasová, Soňa: *Ľudové balady na Horehroní.* Bratislava 1969.

Horák, Jiří: *Slovenské ľudové balady.* Bratislava:1958.

Medvecký, K. A.: *Sto slovenských ballád.* Bratislava 1923.

Sirovátka, Oldřich: *Lidové balady na Slovácku.* Uherské hradiště 1965.

Sušil, František: *Moravské národní písně. S nápěvy do textu vřaděnými.* Praha 1951.

Šrámková, Marta – Sirovátka, Oldřich: *České lidové balady.* Praha 1983.

Zilynskyj, Orest: *Slovenská ľudová balada v interetnickom kontexte.* Bratislava 1978.

Literatura:

Bausinger, Hermann: *Formen der „Volks poesie“.* Grundlagen der Germanistik. Berlin 1968, 9 – 37.

Bausinger, Herrmann: *Vorliterarische Formen.* In: *Das Fischer Lexikon. Literatur. Band 3.* Frankfurt am Main 1996, s. 1979 – 1998.

Beitl, Richard – Beitl Klaus (ed.): *Wörterbuch der deutschen Volkskunde.* Stuttgart 1974.

Bentzien, Ulrich: *Deutsche Volksdichtung. Eine Einführung.* Leipzig 1979.

Burlasová, Soňa: *Ľudová balada a jej vzťah k príbuzným epickým piesňam.* Slovenský národopis 32/1. Bratislava 1984, s. 39 – 48.

Burlasová, Soňa: *Slovenské ľudové balady.* Bratislava 2002, s. 9- 23.

Burlasová, Soňa: *Vojenské a regrútske piesne.* Bratislava 1991, s. 9 – 77.

Brouček, Stanislav a Jeřábek, Richard (Ed.): *Lidová kultura. Národopisná encyklopedie Čech, Moravy a Slezska.* Praha 2007.

Horák, Jiří: *Národopis československý.* In: *Československá vlastivěda. Díl II. Člověk.* Praha 1933, s. 305 – 472.

Horák, Jiří: *Naše lidová píseň.* Praha 1946.

Horák, Jiří: *Slovenské ľudové balady.* Bratislava 1958, s. 7 – 33.

Horálek, Karel – Horálková, Zdenka: *K dějinám našich lidových balad.* In. Slezský sborník 54. Opava 1956, s. 211 – 251.

Hvišč, Jozef: *Trojrozmernost' balady.* Slovenský národopis 32/1. Bratislava 1984, s.51 – 55.

Jančář, Jozef s kol.: *Lidová kultura na Moravě.* Ve Strážnici 2000.

Karbusický, Vladimír: *Mezi lidovou písní a šlágrem.* Praha 1968, s. 75 – 85.

Kraus, Cyril: *Slovenská ľudová balada v 19. storočí.* Slovenský národopis 32/1. Bratislava 1984, s. 103 – 110.

Leščák, Milan – Sirovátka, Oldřich: *Folklór a folkloristika. (O ľudovej slovesnosti).* Bratislava 1982.

Lutnerová, Gabriela: *Slovenské piesne a ich tematika.* Slovenský národopis 32/1. Bratislava 1984, s. 73 – 78.

Medvecký, K. A.: *Sto slovenských ľudových ballád.* Bratislava 1923, s. 3 – 10.

Nejedlá, Jaromíra: *Balada v proměně doby.* Praha 1989, s. 19- 84.

Popovič, Anton: *Interpretácia ľudovej balady.* Slovenský národopis 32/1. Bratislava 1984, s. 57 – 61.

Sirovátka, Oldřich: *Srovnávací Studie o české lidové slovesnosti.* Brno 1996.

Sirovátka, Oldřich: *Folkloristické studie.* Brno 2002.

Sirovátka, Oldřich: *Lidové balady na Slovácku.* Uherské Hradiště 1965, s. 7 – 32.

Šrámková, Marta – Sirovátka, Oldřich: *České lidové balady.* Praha 1983, s. 223 – 248.

Švehlár, Svetozár: *K životu žánru balady v súčasnosti. (Na príklade slovenských ľudových balád vo Vojvodine).* Slovenský národopis 32/1. Bratislava 1984, s. 145 – 153.

Tibensý, Ján: *Počiatky slavistickej vedy na Slovensku. Československé prednášky pro VII. mezinárodní sjezd slavistů ve Varšavě. Literatura - folklór- historie.* Praha 1973, s. 417 – 425.

Vlašín, Štěpán (Ed.): *Slovník literární teorie.* Praha: 1984, s. 40.

Zilynskyj, Orest: *Slovenská ľudová balada v interetnickom kontexte.* Bratislava 1978, s. 9 – 89.

Zilynskyj, Orest: *Lidové balady v oblasti západních Karpat. interetnická skupina.* Praha 1978.

k tomu různé bibliografie